Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

De penitentia

urn:nbn:de:bsz:31-106862

Visual Library

Cunqz ambo moterētur in morte
mris fuit trāquillitas summa. tē-
peries aeris. sed in morte pīis tā
ta cōmotio aeris z tanta tēpestas
q̄ vix potuit sepeliri. Cunqz sola
exns cogitarem quā vitā illorum
eligerem. appuit mihi quidaz ma
gnus cū terribili facie. z ait mihi
seqre me. z eduxit me ad campuz
ppulcerrimum. in quo erant pala
cia lucidissima. societas gaudens
abundātia pacis. z tanta abūdan-
tia complacētie vt declarare non
possem. Cum aūt piem vidissez cū
illis. z eum rogassez vt me resine-
ret cū eo. Rndit non possum quo
usqz fueris secutus vestigia mea.
Vandē ductor duxit me ad domū
obscuram in q̄ vidi fornacē acce-
sam plenā ere liqfacto. z cū vidis
sem mrem meam ibi imersaz vsqz
ad dētes clamauit. Heu filia hec
patior pter opa mea adiuua me.
z noli despicere fletus mris tue.
memto doloris mei pturientis te
Tunc cū cōmota essem z vellē ad
eam accedē z vellem eā extrahē
ductor prohibuit dicens. Hec p-
stituit aīmam suā diabolo in pre-
sentia sponsi sui xpi. z q̄ntum i se
fuit iterum crucifixit deum. Et qr
deus summe odit peccatum z p-
sequitur eum in quocūqz loco eo
q̄ destruit omnia opa repationis
idcirco eternaliter est damnata.
Tunc post hoc viram pīis elegi z
non mris. Septimo infatuat.
Quidam pbus homo habuit tres
filios z quia omnes stulti erant z
fatui cōsuluerūt amici vt doceri
eos faceret i artificijs. vt si forte
aliquaz conseqrentur discretōnez
z suam lucrarētur sustentatōnem
Tandem acquieuit eorr consilijs
z primum posuit cū quibusdā fōr
nerijs. Secōm cuz fabris ferrarijs
Tercium cum latomis z cementa
rijs. Didicit itaqz quilibz artē suā
sed non ppt hec diminuta est stul
ticia eorr. ymo augmētata z intm
q̄ dum primus derelictus fuisset
solus a suo magistro furnum cale
factum ex multis lignis intrauit.
z ibi combustus est. Secōs cuz fe-
cisset cultellum cum eodem se in-
terfecit. Tercius cum fecisset tur-
rim z esset in summitate seipsum
precipitauit. Loquendo spūaliter
Hi est mūdus habens tres filios
Primus est auarus qui ligna con
gregat quibus incendatur in fur
no infernī. Secundꝰ est gulosus
qui cuz gladio ebrietatis z macu-
le se mactat. Tercius est ambitio
sus siue superbus. qui summe ele
uatus se precipitat ad fundum i-
fernī.

De Pemtentia.

Pemtentia multa bona in-
ducit in nobis. Primo est
salutis causatiua. Legitur

in vitaspatrꝫ q̃ cum sancti patres
pemissent ad mortē cuiusdam ab-
batis q̃ fuit pfectissime vite subi
to facta est facies eius rutilās si-
cut sol. ⁊ dixit. Consolami fratres
ecce abraam pemit chorus pheta
rum ⁊ apl̃orum ⁊ sancti angeli cū
eis. ⁊ ideo rogate eos vt plōgent
tempus pñie. Cunqz illi respōdis-
sent q̃ nō indigeret pñia. Rñdit
Cum pñia sit clauis paradisi. spolia
trix inferni. sponsa xpi. ⁊ dico vo-
bis q̃ neqz ad principium pfecte
pñie veni nec eam pfecte ognoui

¶ Dcdo est penaꝫ diminutiua
Legitur in libro de. vij. domis spi.
Q, fuit quidaz sacerdos in alma-
nia. qui cū se nimiū affligeret pe
nitentia cuidā querēti cur sic fa-
ceret respōdit. Si lacus iste ma-
gnus qui hic est esset tot igne
vellem ibi esse vsqz ad diē iudicij
vt possim euitare pñiam ignis p-
gatorij. Et quia ibi est dolor sum-
mus. horribilitas mistroꝫ. ⁊ defe-
ctus osolationum. ¶ Item ad idez
Legitur in li. de septē domis spūs.
Q, quidam ḡuissima infirmitate
correptus. rogabat deum vt tolle
ret eum de mundo. Qd cū freque
ter pecijsset astitit ei angelus di-
cens. missus sum ad petitōnē tuā
expediendū elige vel duob die-
bus esse i purgatorio aut duobus
ānis sustinuē hāc infirmitatē. ille
gaudēs eligit primū ⁊ mortu est
post modicā horā appuit ei exñti
i p'gatorio angel q̃z videns dixit.
Quis es tu. rñdit ego sum ãgelus
dei q̃ te huc adduxi. ⁊ ille ñ es. qz
ãgeli nō mentiūtur ⁊ tu pmisisti
q̃ p duos dies essez hic ⁊ fui hic
p centū ānos. Tūc ãgel. scias q̃
nōdum fuisti hic p vnā horā nec
adhuc disponit' de sepultura cor
pis tui. Tunc ille. reduc me obse-
cro ad seckm. Qd cū ille ex dispē-
satōne dīna iste oēs aduenientes
mouebat ad opleñtuz pñie eo q̃
pñia eēt mēsa vsuraria. ager fecū
dissim. ⁊ mimera diratiua. ¶ Ter
cio ē osolatiua. Legit in vita bti Pa
comij q̃ cū oasz deū vt oñderet
q̃les erāt illi q̃ pñiaz opleuerāt i
hac vita vidit vallē pfūdissimā ⁊
cauernosaz ad quā ocurrebāt mti
⁊ in q̃ aliq̃ iacebāt pstrati aliq̃
eleuabātur de peis. aliqui clauis
acutissimis ifigebātur i mēbris ⁊
cū horribilia mēbra vidisz affuit
ei q̃daz domicella pulcerrima car
būculuz portās i sinistra manū car
taz cū ix. lineis scriptā. Cū aūt re-
quirēt q̃ essz. rñdit. Ego sum pñia
otēpta ab istis. ⁊ si me dilexissent
i vita p breui huicio expediuissez
eos de tātis tormētis. sed nūc ad
eos veni cuz carbūculo spei eēnat
retributionis. ⁊ tibi oñdi cedulaz
eis mādata otinētem. in prima li-
nea erat scriptuz. in oib obedite
mādatis maioꝫ. in secda scriptum
erat. Seruite domino in timore.
In tercia scriptum erat. pie ⁊ iu-
ste viuamus in hoc secko. in quar-
ta scriptū erat carnē mortificare.

jn quinta omnium vacate. jn sexta sapiam vitate. jn septima mutuam caritatem habete. jn octaua disciplina curate. jn nona linguas distrahentium fugite. et hec est ira vite et prouocatiua omnium ordinum angelorum. Tunc sanctus frequenter monebat ad maiorem pniam. Quarto est errantium directiua. Phus quidam qui longo tempe studuerat habebat sententiam collegerat ait. bonum indeficiens esset quendum. Tunc dixit intra se. vbi bonum indeficiens potero inuenire cum tale sit peligendum. vt ex omnibus libris et assumptis socijs et equis egressus. venitque ad terram longinquam carentem rege. Et cum homines illius terre audiuissent quod esset pitissimus in scia fulgens. i eloquia pulcer. in corpore fortis ruborem eum sibi vnanimiter elegerunt in regem. Cum ergo electones presentassent ei ille qui pre omnibus loquebatur nunquid possem istud regimen hire ppetuum et viuere i eo semp. rndit ille nos non vidimus regem qui semp viuet Cui phus. Ego de consilio omnium scia rum quero bonum indeficiens: Et ido non accipio regimen vestrum. processit inde et venit ad quandam vrbem vbi erat puella pulcerima et gracosa que erat dna ciuitatis Dixerunt igitur rectores illius audita fama phi. et inspecta eius persona quod eam sibi in mrimonium copularet. Dixit phus. nunquid iste delicie durant ppetuo. rnderunt certe non. ymo semp cum doloribus amittuntur et de facili separantur. Tunc phus. Bonum indeficiens ego quero et ideo non accipio regnum vestrum Recessit et venit ad longinquam regionem. et ibi inuenit quosdam fortissimos in quadam fortitudine ostitutos. in auro et mmerijs locupletis qui dixerunt sibi ptem huius mmerie auri tibi dabimus si nobiscum volueris remanere. Tunc phus. Creditis ne quod semp sufficiat nobis. Rnderunt. certe non. ymo pfodi facimus. et inuenemus finem eius et cito posset consumi. Tunc phus. Ha beatis vobiscum vim bonum osumptibile. quia ego bonum incosumptibile quero. Venit tandem ad quandam sapientem. et cum audisset eum iqui re incorruptibilia bona et etna. dixit ei. talia bona bn scio. sed via est difficilis. et arbor quedam altissima est in via. et nullus potest intrare nisi p arborem ad illud bonum. Rndit phus. Quo de hoc facias mihi fidem. Rndit. tu scis quod in ore duorum vel trium testium stat omne verbum. Ego adhibeo testes septem. quibus habitis et receptis cepit festinare ad pmissum bonum Et dum festinaret. appuit ei dns jhus xps congaudendo dicens. pitura bona secti dimisisti. ego tibi largior sempiterna quod diligenter quod suisti. et ostendit ei seipm qui est summum bonum. Loquendo spualiter. Regnum sunt honores. vxor delicie. aurum diuicie. sapiens vltimus

spūsanctus· arbor pnia· Nam q̃
vult post deum venire oportet ꝓ
ascendat crucem pnie ⁊ mueniet
deū si quesierit diligēter· ¶ Qui
to est placatiua· Legitur in vitas
patꝝ Q, quidā frater interroga
uit abbatem pastorē dicēs· pī fe
ci grande pctm ⁊ volo penitē p
triduū· R ndit abbas· Pnia ē lux
erantium est clauis burse diuine
mie· ⁊ est mensa in qua bnficia di
uina extendātur· ⁊ idō dico ꝓ mi
tum est· nam credo si ex toto cor
de penituerit hō etiam triduanā
pniam suscipiat deus· ¶ Sexto
est hostium supatiua· Legit in an
thiochena historia Q, dum xpia
ni an captitatē anthiochie eēnt
in diuersis pctis implicati dū ob
sessi fuissent a turcis cuidā ctico
fugienti dns appuit dicēs· Quid
em psunt mihi tot expense facte
de meo sangne· et tot dolores q't
sustinui in carne suscepta cū xpia
ni omino videātur esse firmati in
pctis ⁊ in irreuerēcijs meis Nec
tamē si amplexati fuerint colum
nam refugij pnie ⁊ infra eius am
bitum fugerint ptegit eos ⁊ sal
uabit ⁊ liberabit de manibus ho
stium ⁊ iram meā placabūt· Cum
autē contriti ⁊ confessi irruissent
cōtra mltitudinē turcorꝝ habētes
xxviij· principes ⁊ sexcēta ⁊ xl· mi
lia hoim eos occiderūt ⁊ victores
exiterūt· ⁊ aurū ⁊ argentū ⁊ oia
que habuerūt rapuerūt· ¶ Itē
ad idem· Legitur in eadē historia
Q, dum xpiani ex eorꝝ pctis eēnt
obsessi ⁊ iam in pūcto mortis posi
ti quidā defunctus surrexit nor
fere ab omnibus· ⁊ in medio eorꝝ
clamauit· nihil est ita fetidū deo
sicut pctm· ⁊ eo ꝓ non solum ma
culat corpus sed etiaz mentez· irā
dei inducit· ⁊ odiuz de seipo facit
inutilem reddit hominē ⁊ durum
ad omne bonum complēdum· Fuū
facit esse diaboli· ⁊ in animaz im
primit suam ymaginem summam
obiectōnem facit· ⁊ in tempe bel
li proijcit arma· ad amaritudinez
inducit ⁊ corrosionē facit i corde
nec est aliq̃d qd̃ sup pctōrez dne
tur· dum habz vestem ⁊ vexillum
pcti· nec est vobis refugiū qui sa
matis vexillum pnie qd̃ fugat de
mones placat deum attrahit sā
ctos angelos ad subsidium porri
gendū· Tunc illi penitētes ⁊ do
lentes fleuerūt· Et postꝝ fuerūt
confessi irruentes in ifinitaz mlti
tudinē sarracenorꝝ pfectam vi
ctoriam habuerūt de eis· Septi
mo est honoratiua· Legitur in li
de septē domis spūss· ꝓ fuit q̃daz
Bimbaldus noie· qui ex deuotio
ne quā hēbat· d̃ volūtate sue vxo
ris castitatē vouit ppetuam· Cuz
aūt instigatus p demonez votum
fregisset· ⁊ agnouisz vxorez ex ea
habuit filium quē appellauit la
tronē· Item postea eā agnoscens
filiā habuit quā appellauit lupā
Cum igit' istis vicijs ⁊ mltis alijs
vemisz ligat? ad btm Germanuz

z cum ꝗtritione cordis fuisz ei cõ
fessus ꝑ pnia mclusit eum m quo
dam hiteculo vt septem ãms ibi
maneret· Cuz aũt m cena dni ille
pctor iclusus fleret z istaret apd
deum z suã pniam acceptarz· Ip
paruit ei angulus dni dicens· ac
cessisti ad viridariũ pnie m q° sca
turit fons diume mie· oim crimi,
num lauatiua· z jdeo egredẽ quia
acceptauit dei tuam pniam · z m
signum hui cũ porta sit formata
z signata cũ anulo remigij stãte
mtegritate sigilli eijciaz te foras.
Qd dum fecisz mnotuit btõ Re
migio z virtutem pnie ondauit·

De Peregrinatõne

Peregrinatio dz hic has d
itõnes seqntes ad h° qd
opetur opa deuotõms m
nobis· Primo debz esse sobrie
Legitur i libro d vij. doms. ss. Q,
cum multi vemissent ad pegrina
tionẽ cuiusdam sancti· z m via m
cantilems. m verbis coruptis z i
materia generalis igms occupa
ti fuissent· dum m aurora ad au
diendũ missam. z sacerdos Gtia i
excelꝑ diceret. facti est terremo
tus z tm tomtruũ ꝙ visum est sa
cerdoti ꝙ de gemb? suis tangerz
sup altare z tunc simul colũna et
fulgur mtrauerũt ecclam. z colũ
na ꝑtexit illos qui recte et mũde
pegrinatõnem fecerant. z fulgur
aliquos occidit· aliquibus fregit
brachia· aliquib? crũra de illis q
mordmate venerãt· nec fuit aliqs
qn pcuteretur a fulgure stãte se
remtate aeris· Secdo debet eẽ
fidelis. Legitur m vitaspa. ꝙ ab
bas Lõgin? dixit ad abbatẽ Lu
cium. Pi tres habeo cogitatõnes
Prima est vt pegrinatõnes faciã.
Secda est vt biduanũ ieiumuz cõ
pleam· Tercia vt aspect? hommũ
fugiam· Tũc abbas Lucius rndit
dicens. ad primã cogitatõnẽ tuaz
rndeo ꝙ msi tenueris lmguã tuã
vbicũqz prexeris pfectus pegrin?
non eris. Ad scdaz cogitatõnẽ di
co ꝙ ieiumũ tuum acceptũ non ẽ
msi a malis cogitatõmbus abste
nueris· Ad terciam dico ꝙ si non
prius corrigas vitã tuã iter alios
nec solus hitans corrigere te po,
teris· Item ad idez· Refert Ca
lixtus papa Q, cuz. xxx· lothrmgi
pmisissent pegrinatõnem bti ja
cobi· vnus aliũ non dimittẽt nec
deficẽt. z de hoc sibimuicẽ fidem
dedissent. cũ vnus eoꝝ ifirmaret'
ꝗiter. z ꝑ xv· dies eũ portassent·
aliq affecti tedio frãgentes dimi
serũt eum. nec remãsit cũ eo msi
vnus q se nõ abstrinxerat iuramẽ
to. Cũ aũt de vita ifirmi desꝑare
tur eũ portassz iste vsqz ad peduz
montis. duz sup euz deduxissz mor
tuus est mfirm?. cui? horrorez nõ
valẽs ferre iste eũ essz solus. z ter
ra essz piculosa flendo orauit bea
tum jacobum. Qui statim ei appa
rens m pegrina forma cũ eq° req